

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

DOM STAREJŠIH OBČANOV RADLJE OB DRAVI – DOM HMELINA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- ▶ **Tip lokacije:** zasebni socialno varstveni zavod s koncesijo za opravljanje dejavnosti varstva starejših (v nadaljevanju: Dom).
- ▶ **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** starostniki z diagnozo demence.
- ▶ **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Uradna zmogljivost Doma je 152 postelj. Oddelka za osebe z demenco (OPP) imata 23 postelj v pritličju in 13 postelj v prvem nadstropju. Na dan obiska DPM je bilo na OPP v pritličju zasedenih 19 postelj, v prvem nadstropju pa vseh 13 postelj.

Potek obiska in priprava poročila:

- ▶ Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 9. 4. 2013**.
- ▶ **Skupina za obisk:** dve predstavnici Varuha (svetnici).
- ▶ **Vsebina obiska:** Glavni namen obiska je bil preveriti ravnanje z osebami, nastanjenimi v Domu in ugotoviti, če jim je omejena svoboda gibanja (da Doma ne morejo zapustiti po lastni volji).

► **Poročanje:** O obisku smo pripravili predhodno poročilo in ga dne 5. 6. 2013 posredovali Domu. Dne 20. 6. 2013 smo prejeli odgovor Doma in mu nato dne 16. 7. 2013 posredovali končno poročilo o obisku, ki smo ga poslali tudi Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ). Dne 21. 10. 2013 smo prejeli odgovor MDDSZ.

DPM: DPM je predlagal, da Dom za stanovalce, ki so bili sprejeti v OPP zgolj na podlagi privolitve skrbnika za poseben primer, zagotovi ustrezno zakonsko podlago za namestitev v OPP.

DPM: DPM je predlagal, da Dom na obeh OPP izobesi seznam zastopnikov z njihovimi kontaktnimi podatki in pripravi zloženko, kjer bodo povzete pravice oseb na varovanem oddelku, imena zastopnikov in njihovi kontaktni podatki.

DPM: DPM je prosil Dom za dodatno pojasnilo, kam se med izvajanjem PVU beležijo drugi podatki, ki se morajo v skladu s petim odstavkom 29. člena ZDZdr vpisati v zdravstveno dokumentacijo stanovalca in niso vključeni v obrazec Evidenca posebnih varovalnih ukrepov.

DPM: DPM je predlagal, da Dom uredi način oddaje pritožb na OPP tako, da bo identiteta stanovalcev ostala zaščitena in da bo dostop do pritožb omogočen zgolj zaposlenim v Domu¹.

DPM: DPM je predlagal, da se zloženka "Varovanje pravic stanovalcev" dopolni

Dom: Dom je v odzivnem poročilu pojasnil, da bo za namestitev na oddelok s povečano pozornostjo upošteval predlog DPM.

Dom: V odzivnem poročilu je Dom navedel, da je na podlagi priporočila DPM na integrirana oddelka s povečano pozornostjo izobesil seznam zastopnikov z njihovimi kontaktnimi podatki. Pripravil je tudi zloženko, v kateri so povzete pravice oseb na integriranem oddelku s povečano pozornostjo, imena zastopnikov in njihovi kontaktni podatki.

Dom: Dom je v odzivnem poročilu pojasnil, da so podatki, ki se morajo v skladu s 29. členom ZDZdr beležiti, vpisani v zdravstveni karton stanovalca. Obstoječi obrazec za PVU je Dom dopolnil.

Dom: Dom je pojasnil, da je na integriranih oddelkih s povečano pozornostjo uredil način oddaje pritožb in pohval v skladu s predlogom DPM.

Dom: Dom je zloženko Varovanje pravic stanovalcev dopolnil in dodal informacije

¹Pritožbe, predloge in pohvale lahko stanovalci oddajo tudi na OPP, in sicer je na vsakem izmed oddelkov na steno obešen lepo okrašen kos blaga, ki ima prišit žep, v katerega lahko stanovalci pisno oddajo svoje pritožbe. DPM je ob ogledu OPP, kljub lepo okrašenemu in stanovalcu prijaznemu izdelku, kamor stanovalci lahko oddajo svoje pritožbe, imel pomisleke na tovrsten način oddajanja pritožb. To pa predvsem zato, ker žep, v katerega se oddajajo pritožbe, ni zaščiteno in bi lahko kdorkoli od stanovalcev vzel oddano pritožbo drugega stanovalca iz žepa, jo prebral, namerno uničil ali nenamerno odnesel, saj se v istem žepu hranijo tudi prazni listki, namenjeni stanovalcem, da nanje napišejo svoje pripombe ali pritožbe. Prav tako na ta način ni zaščitena identiteta pritožnika, če bi se pod pritožbo podpisal.

z informacijo o Varuhu človekovih pravic
RS.

o Varuhu človekovih pravic RS.